

شهوئكى بارانى

شېرزاد ئەمىنى

قامكەكانى لەبن بارانى سېرىبون و مۆرەكانى بۆ نەدەگىرا. لەپىر يەكيانى لەدەست بەرپوۆه و سۆ چوار مۆرەى تىرى لەجىبى خۆى ترازاند. پالى بە شتى نىمكەتەكەيەو و داو گوتى: (ئەرى سوره وەرەن نەبووى؟ ئەو لەبرسان قىر دەبم). دوايەش چاوى لە دارتيللىكى خوارى نيوەراستى مەيدانچەكە بېرى كە نىمكەتەكەى ئەوانى رووناك كردبوو. دلۆپەكانى باران بە رېژنە دەكەوتنە سەر لامپىكى زەردىنە ئاساى بە پتەپت.

سوره سەربازىكى بەدەستەو گرت و دواى ئەو كە بەپشتى دەستى تەويلى تەرى سېرىپو، بە خلىسكە خلىسك لەپيش شاي سىپى داناو گوتى: (كيش مات) لەپىر ولات نوقمى تارىكى بوو. لامپەكە تەقىبوو و وردە شوشە لەسەر عەرزى بن دارتيلەكە دەلەراو. ئىتر جگە لەدەنگى باران ھەستيان بە چىتر نەدەكرد. تەنيا چىراى بوفەى پارك دايسىا.

چلپەي ئاوى بىن كەوشەكانيان سەرنجى خاۋەن بوفەي بۇ لاي ئەوان راكىشا. لە بوفەدا لەھروژمى باران لەئەمان دابوون. سورە بېدەنگ چاۋى لە ويتىنى خواردەمەنىيەكان بېرى. دوو بلسوت ماكارپۇنى بە قەيمەۋە، كەشەفېك سۆسىسى بەندەرى لەت لەت، چوار بەستە ھەمبېرگىرى خاۋ، چەندىن شوشە جەرگە ھېندىك خواردەنەۋەي گازدار، كۆلىك بېسكۈيت و شەكەلات و دۆي پاكەتى، كەچى روى كىردە خاۋەن بوفەۋ بە ۋەپەزىيەۋە گوتى: (دوو دانە چاي كىسەيم بەدەيە). دوايەش بە ھاۋپىكەي گوت: (ئەحمەد چ دەخۇي، با بېھىنى). بى ئەۋەي كە چاۋەپروانى جۋابى ئەحمەد بېمىنىتەۋە چوۋ لەپىشت مېزىكى خې لەپەنا ئەۋ دانىشت.

خاۋەن بوفە چاييەكانى بە لىۋارى لىۋانەكانيانەۋە گرت و لە پېشى دانان. ديسان چوۋيەۋە پىشت ويتىن و لەسەر كورسىيەك بەرەۋپروى تەلەفزيۇنىكى شوشە چلكن دانىشت. گۆلە باشەكانى فوتبالى ليگى ئىنگلىستانى بلاۋدەكردەۋە. دۆيەكى پاكەتى ھەلقورانو ئەنىشكى لەسەر پېشخانى بوفە نوساندەۋە، دوايەش بى ئەۋەي كە چاۋ لەمىشتەرىيەكانى بكا گوتى: دەمەۋىست داىخەم بچمەۋە مالى.

سورە گوتى: چايەكەمان بخۇينەۋە دەرپۇن.

ئەحمەد ھەلىدايە: ئەگەر ئەۋ بارانە بېھلى. پارەكەش ھەر ئەۋ دەمانە بوو بارانە زۆرەكە بارى. ئاۋى نىۋو كانالە گەرەكە ھاتبوو سەرى و لەگەل گۆۋاۋ دەرپۇن سەر پىادەپۇ.

دوايە چاۋى لەدەلىنگى شەۋارەكەي كىرد كە ئىستاش ھەر تەپ بوو و ەرزى قەراخ كەوشەكانى پىس كىردبوو. ۋەبىر ئەۋ رۆژە كەۋتەۋە كە لاي شىۋان لەژىر باران دەگەرپاۋە مال. لەسەر قەرەچىۋورا بەرېيۋەۋە لاقى ۋەرگەرپاۋو و بەزۇر ھەنگاۋى ھەلدېناۋە. لەگەل ۋەستا كارەكەي لىيى بىۋو بەشەپو ئەۋىش بى دانى تەنېك لەسەر كار ۋەدەرى نابوو. ھەر بۆيە بەپىيان دەرپۇشەۋە مال و لەبەرئەۋەي گۆۋاۋى نىۋو كانالەكە لاقى پىس نەكا، بەسەر شەقامدا دەرپۇيى. زۆر تىكچوۋبوو و لەقەلسان فكىرى كارى نەدەكرىد. گۆيىكى لاقى ئازارى دەداۋ ھۆشى نەبوو. بەكويدا دەرپاۋا. ھەر ئەۋەندەي دىت كە دوو چىراي زەلام لەپىشەۋەي ۋەدىاركەۋتن و زانىسى لەنىۋەرپاستى شەقامە. بى فكىر راي كىردە لاي پىادەپۇۋ لەپەنا كانالەكە را بازى دا ئەۋبەر، كەچى لاقى تىكھال و تەۋاۋى جەستەي گۆۋاۋى بوو.

خاۋەن بوفە قوقتوى بەتالى دۆيەكەي فرى دايە نىۋو سەتلى زىل و گوتى: (كوپە باران سىلاۋىش ساز بكا ھەر خۇشە، بەمەرجىك لەمالى لەپەنا خىزانەت بەكۆلىك تۆ كۆلەكەۋە لەپىشت پەنجەرە دانىشتىيى و مندالەكەت خەۋى لى كەۋتبى و ھەر بىانقرتېنى جا قسەي خۇش بۇ يەكتر بكنە و جاروبار چاۋىك لىك بكنە و ئەگەر بوو. ئەيش.. بەلام كوا كارو دەردى سەرى دەرپۇ ئىزنى ئەۋەت پى دەدا؟). بزهيكەي سەركەۋتوانەي ھاتە سەر لىۋو و بە تىپرادىۋى چاۋى لە مىشتەرىيەكانى بېرى. قوتويەك دۆي دىكەي ھىنادەرو لىپروانە تا قومى ئاخىرى خواردەۋە.

سورە تا ئىستا بى دەنگ بوو و نەم چاي دەخواردەۋە، گوتى: (ھەموو كەس دەردى سەرى ھەيە. ھەر ئەۋەندەيە ۋەك ئى كەسانى تر ناچى بۆيە نايەسەلىمەن). دەيەۋىست قسەي دىكەش بكا، بەلام پەشىمان بۆۋە. خاۋەن بوفەش ھەر لەرپىزى ئەۋ كەسانە بوو. مەگەر ھەر يەكەي ۋەك وى دوو مانگ لەمەۋبەر لەسەر ھىچ و خۇپايى بەگرتنى نەدابوو؟. ئەۋىش لەبەر ون بوۋنى چل ھەزار تەمەن

پولنی نیو دەخیلەى دوکانەكەى، دەم و چاوى سۈر ھەلگەپراو لەو كاتەدا پىپى خۆشبوو كابرانى خاوەن بوفە يا ھەر كەسێكى تر كە قسان بكا ھەر لەوئى لە خويىنى خۆيدا بگەوزىنى. قىنى دوو مانگ بەندىخانەى ھەر لەدەلبوو.

ئىتر قسەيەك نەكرا. چاييەكان خواردراو و سۈر پارەكەى حىساب كرد. ئەويش دواى كۆلێك پىشكنىنى گىرفانى كراس و شەپوالەكەى، پەنجا تەنەنىكى شپرو دپى دا بە كابرانى كە لە تەپريان پىكەو نوسابوو. لەگەل ئەحمەد ھاتنە دەرەوى بوفەو بەرەو مەيدانچەكە وەرپىكەوتن. ئەحمەد زۆر رىابوو لە جۆگەكان نەكەوئى، ھەر بۆيە ھەموو جارى دەرپىكى كورتى لىدەداو بە ھەلاتن خۆى دەگەياندەو سۈرە.

– ئەمن دەچمەو مائى، ئەتۆچ دەكەى؟

– با ئەو شەترەنج و شتە خر بگەينەو، ئەمنىش ھەر دىمەو.

مۆرە سپىيەكانى شەترەنج كەوتبۈنە سەر عەرزو لە دوورەوپا دەبيندرا. ھىدىكىان لە ئاوى نيو چيمەنگەكەدا دەخولانەو و ھىندىكىشان لەگەل وردە شوشەى لامپە شكاو كە تىكەل بىوون. باران ھەرەك پىشوو دەبارى و ئەحمەد و سۈرە زۆر بەپەلە بەرپىگادا دەرپىشتن. ئەحمەد سەفەكەى شەترەنج و مۆرەكانى لە نايلىنىكى رەش خستبوو و لەبن باغەلى نابوو. دەستى بە وردە شوشە برىندار بىوو و شوپىنى خويىنەكەى لە دوو سى جىيان لەسەر عەرز بەدى دەكرا، كەچى باران خىرايەكى دەيشوشتەو. چراى بوفەى پارك ھەر دايسىسا. سەريان بەردابوو خوارى ھەتا باران چاويان ئەزىتە نەكا. تا ئەو جىيەى پىيان دەكرا بەبن داراندا دەرپىشتن.

لە پلىكانەكانى دەرەكەى ژوروى پارك و سەرەكەوتن و چوونە سەر شەقام. تاقە ماشىنىكىش بەدەرەو نەبوو. باران لىپراوانە دەبارى. سۈرە ھەنگاوەكانى شلكر دەو و ئەحمەد بى ئاگا لە ھاوپىكەى چەند ھەنگا و پىشكەوت. دوايە يەك ناگا راووستا تا سۈرە بگاتەو سەرى، گوتى: زۆر تەربووين.. شەويشە!

سۈرە ھەنگاوەكەى شلتر كرد: خۆشبيەكەشى ھەر لەو دەايە. دەزانى لە كەنگىو لەژىر باران پىاسەم نەكردو؟ يا بەھەلاتن بە شەقامدا تىپەريوم يا سوارى تاكسى بووم. ئەحمەد ديسان شەوى پارەكەى وەپىرھاتەو، ھەر بۆيە توندتر كرد و گوتى: ئاخىر دەرەنگانە.. دەنا راست دەلئى.

– دەزانم دەرەنگانە، بەلام باوەر بگە ئەو دوو مانگەى لەزىندان بووم، سات بەساتى لەبىرى كاتىكى ئاوادا بووم. بەتايبەت ئەو وەختانەى باران دەبارى و ئىمە ناچار بووين لەپشت مەيلەى پەنجەرەو چاوى لى بگەين. باوەر بگە لەو كاتەدا ئامادەبووم بەو ھاويە بەفر ببارى و ئەمن لەبن خۆى بشارىتەو.

ئەحمەد ھەناسەيەكى قولى ھەلگىشاو ھەنگاوەكانى شلكر دەو. راووستا تا ھاوپىكەى بگاتەو سەرى. سۈرە، كە ئەوئى دىت بەتپىرادیوىكى زۆرتر قسەكەى دپىژە دا: نازانم بۆ زۆرتى ساقە خۆشەكانى ژيانم يا لەبن باران بووم يا بەسەر بەفرى تازەنىشتوو دا پىاسەم كردو. تازە زۆرتىش لەگەل خۆت بووم. وەك يەكەم بەفرى زستانى پارەكە. ئەو دەمىش ھەر شەبوو و لەمالە عەولاً را دەگەپاينەو. حەك چەندە خۆش بوو! لەبىرمە ئەو دەم دەتگوت: زۆرت خواردۆتەو بۆيە ھۆشت

لەسەر خۆت نىيە، بەلام باوەر بکە لەوکاتەدا کە لەمەجبور ئاوارا بەپىيان وەرپیکەوتىن هەتا گەيشتینه چوارپىي ئازادى حەمووم لەبیرماوە. دەنگى کرمەى بەفرى بن پىمان ئىستاش هەر لەگويم دایە. بەفرە قەلەوکان بى هېچ بايەك، بى دەنگ و ئى براوانە دەکوتنە سەر سەرمان. تەنانەت سەرىشمان نەدەتەکاند. ئەو وەختەشم لەبیرە کە گەيشتینه مەلاجامى و توشى جەرگفرۆشەكە بووین. گوتم ئەحمەد بابۆلەيەك جەرگ میوانى من. کەچى لەناخريشدا هەر بەخۆت حیسابت کرد. هېچ کامان قسەمان نەدەکرد. بەلام لەحالى يەك گەيشتین.. شەوى بارانىشمان کە زۆر پیکەو بوو.. لەشەو پايىزییەکانى دە دوازده سال لەمەوبەرەو بەگرە کە لە دەبیرستان دەگەراينەو مالى و لەدریژایى رىگادا گۆرانیمان دەگوت و چەترمان بۆ کچان رادەگرت و هەر دەگەيشتینه بن پروسکان چەترەکەمان لادەبردو دوايەش هەلەهاتین، هەتا ئەو کاتانەى کە لەباغى میکاييل نارەقى باراناویمان پەر دەکردو بەخۆشیی يەکتەر دەمانخواردەو. دوايەش لەبن باران بەردمان لە چۆمەكەى پەناى باغ داويشت و نەماندەزانى ئەوئى بەردەکانن تەقلە دەکەن یا دلۆپەى بارانە وە ئاوى دەکەوى.

ئىستا گەيشتبوونە چوارپىي ئازادى و باران قورايىكى زۆرى سازکردبوو. ئەحمەد هەروا بى دەنگ بوو و هەر لەبیر شەوى پارەكەدابوو، کە لەپىسايى کەوتبوو.. دواى ماوەيەك سورەم ئى جوئى بوو و ئەحمەد دواى مالاوايى رىگای درىژى روو بەپشت تەپى گرتە پىش.

ئەو شەو زۆر تەربىبوو و وەختى بەفرو چووو. نەيدەزانى چ بکا. سەبارەت بەسورە هەتا درەنگان لەبن باران خۆى راگرتبوو. تاقە کراس و شەپوالى دەپىي بەتەواى لەئاودا خوسابوو. دەبوو سەبەينى هەر بەکراسى کارەو بەشەقام و کۆلاناندا تىپەرئى. چاک وچۆنى لەگەل سوارەى کتییفرۆش بکات و لەجوابى پرسىارەكەى دا بلئى، وەللاهی دوینئى شەوى لەژىر باران مامەو، درەنگ گەيشتمەو مالى، بۆيە ئەورۆ درەنگ دەچمەوە کارئى. ئەویش بلئى، ئەرى ئەو کتییەم ئى ناکرى؟ ئى خودى بوخارينە. هەر دەلئى دەستنووسە، چاپى کۆنە، هەر سانسۆر نەکراو. دوايەش بەپیکەنينەو بلئى، يەكجار کتیبى باش گەرام.. بۆ تۆ کرىکارى خۆش مەرام. ئەحمەدیش لەجوابدا پىیکەنى و بلئى، ئىوارئى ديم چاويكى ئى دەکەم. دوايەش لەخوارەوى شارەدارى لەپەنا پردى تازە راوەستئى و دواى کۆلئىک مەحتەل بوون سوارى تاکسىيەكى خەتى فەرەنگيان بى. تازە ئەگەر گەيشتیشەو بەر لەوى کە لەگەل وەستا کەرىم توشى قسەى ناخۆش بى، سلأو و چاک وچۆنى لەگەل خاوەنى ئەو خانوو و بەرەيە بکا، کە ئىستا لەوى کارى بۆ دەکا. ئەویش کەسيك کە چەند سال لەمەوبەر لەسەر سورەى هاوپىي لەقوتابخانە لەگەلى بەشەر هاتبوو و لە خۆلئى گەوزاندبوو.

سىلاويكى بچوک سەرەوئى مەيدانى حەيوانانى داگرتبوو و ئەحمەد بى خەيال و رەها لاقەکانى بەئىودا دەخشکاند. حەوسەلەى بەسەرچووو. لەباران و شەو و شەقام و تەنانەت لەخۆشى وەرەزبوو. هەرچەند فشارى بۆ خۆى دەهینا خۆشییەکانى ژىر بارانى سورەى نەدەسەلماند. گەيشتە ئەو جیيەى کە شەويكى هاوينى پار هەر ئەو دەمانە لە کەنالى پەر لەگوو کەوتبوو. تاقە ماشينئىکيش ديار نەبوو. لەوکاتەدا بەئاواتەو بوو ئوتومبيلئىک بى و راست لەپىسايى پەنا شەقامى باوى. سەیر بوو ئەو هەموو کاتەى لەگەل سورە لەپارک خەرىكى شەترەنج بوو، تاقە قسەيەکيشى نەکردبوو. بۆ لە بوفە نەمابوو و يەك دوو چای دیکەى نەخواردبوو؟. خۆ دياربوو کابراش تەماى داخستنى نەبوو. لەجۆرى قسەکانى را دياربوو. بۆشى هەبوو قسەکانى سورە راست بووبى و لەژىر

باران مانهوه تامیکی دیکه‌ی هه‌بێ. له‌پەر ته‌واوی ئە‌عزای له‌شی له‌جوله‌که‌وت. له‌سه‌ر جه‌دوه‌لی قه‌راغ شه‌قام دانیشته‌ و چاوی برییه‌ تیشکی لامپی ماله‌کانی شار. ئاوا کاری سبه‌ینی ده‌چوو و روژیکی دیکه‌ برسی و بێ پول ده‌یگوزهراند. تیمابۆه‌ چ بکا. ته‌واوی کاتی لابوونی بو‌ تیربوونی سبه‌ینی له‌ده‌ستدابوو.

به‌هه‌رچۆنیک بوو هه‌ستاو به‌ره‌و مال وهریکه‌وت. ده‌بوو زوو گه‌یشته‌بایه‌وه. پیی خوش نه‌بوو وه‌ستا که‌ریم له‌پیش چاوی هاوکلاسی رابردوی بیشکینیته‌وه. توندتر رویشته. ئیتر ئاوپری نه‌داوه پشت سه‌ری. له‌وکاته‌دا بیر له‌وه‌ ده‌کرده‌وه، چه‌ند سال دواتر که‌ دیسان که‌وته‌ ژیر باران، ئە‌م شه‌وه‌ی وه‌بیر دیته‌وه‌ یا نا. ئە‌وچه‌ل ده‌بوو سوره‌ گویی بداتییه‌. به‌لام کامه‌ به‌شی ئە‌م شه‌وه‌ی بو‌ گیراباوه‌.. له‌و نیوه‌دا سوژیکی غه‌ریب دایگرتبوو و له‌ فینکایی شه‌ودا هه‌ستی به‌ سه‌رمایه‌کی سه‌یر ده‌کرد. ئە‌حمه‌د دیسان چاوی برییه‌ لامپه‌کانی شارو بو‌ ئە‌وه‌ی له‌م حاله‌ بیته‌ده‌ر له‌به‌رخویه‌وه ده‌ستی کرد به‌گوتنی گۆرانیه‌ک. حاله‌تیکی دوو لایه‌نه‌ی هه‌بوو. هه‌ستی به‌ ترسیکی نه‌ناسراو ده‌کردو له‌هه‌مان کاتیشدا پیی خوش نه‌بوو وه‌دووی سه‌رچاوه‌که‌ی بکه‌وئ. چه‌زی ده‌کرد هه‌تا هه‌تایه‌ هه‌ر له‌و حاله‌دا بمینیته‌وه‌و هه‌ر شه‌وبێ. ده‌ترسا هه‌ر بیته‌ به‌یانی وازی ژیا‌نی بگۆردی. له‌هه‌رجۆره‌ گۆرانکارییه‌ک ترسی هه‌بوو، جۆره‌ سه‌رگیژه‌یه‌کی شاراوه‌ی گرتبوو. نه‌ پیی خوش بوو چاوه‌ریی داها‌توو بمینیته‌وه‌و نه‌ چه‌زی ده‌کرد هه‌روا له‌جیی خو‌ی دانیشی. هه‌ستی به‌ بێ ناوه‌رۆکییه‌کی بێ کۆتایی ده‌کرد. هه‌ر له‌و کاته‌شدا پیی وابوو گه‌وره‌ترین شه‌وی ژیا‌نی راده‌بو‌ی. ئیتر له‌نیوه‌پاستی شار دوورده‌که‌وته‌وه‌و باغی شایگانی به‌جێ ده‌هیشته. ورده‌ ورده‌ ده‌گه‌یشته‌ دوو رژیانی به‌ری شیلان و به‌ری مه‌درسه‌. باران هه‌روا لیپراوانه‌ ده‌باری. بێ ئە‌وه‌ی له‌گه‌ل شتیکی تازه به‌ره‌و روو بو‌ویی، هه‌ستی ده‌کرد به‌ مانایه‌کی تازه‌ گه‌یشته‌وه‌وه. که‌چی نه‌یده‌زانی چه‌ شتیکه‌و نه‌یده‌توانی بیدرکینی. شه‌ویکی وه‌ها ئاسایی ئی ببوو به‌ گه‌وره‌ترین سه‌رده‌می ته‌ماگرتنی. له‌سه‌ری دووریا‌نیدا مابۆه‌وه. پیی خوش بوو بگری، به‌لام شه‌رمی ده‌کرد. له‌پەر لامپی ته‌واوی شه‌قامه‌کانی نیزیکی کوزانه‌وه‌وه. ئیتر ته‌نیا چرای سو‌ری وریاکه‌ره‌وه‌ی فرۆکه‌یه‌کی دوره‌ده‌ست ده‌بیندرا، که‌ له‌سه‌ر یه‌ک هه‌لده‌بوو و ده‌کوژاوه‌.